

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ԳՈՐԻՍԻ ՅՈՒ. ԲԱԽՇՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԹԻՎ 3 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

Ուսումնական հաստատության անվանումը

Հաստատում եմ

Տնօրենի Ժ/Պ

Ս. Ավանեսյան

«_____» _____ 2025թ.



ՕՐԱՑՈՒՑԱՅԻՆ-ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հայաստանի պատմություն

ԴԱՍԱՐԱՆ

8

ԿԻՍԱՄՅԱԿ

I, II

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

2025-2026

ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ

102

3

(տարեկան) (շաբաթական)

ԴԱՍԱԳՐՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հայոց պատմություն

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Մասնակցային դպրոց

ՀԵՂԻՆԱԿ

Սմբատ Հովհաննիսյան

ՈՒՍՈՒՑԻՉ

Ռուզաննա Խաչատրյան

Քննարկվել, հավանության է արժանացել

մեթոդախոսական

նիստում: Արձանագրություն թիվ

Մեթոդախոսական նախագահ

(ստորագրություն)

Մերի Դանիելյան

(ազգանուն, անուն)

Տնօրենի տեղակալ

(ստորագրություն)

Արաբայա Առատամյան

(ազգանուն, անուն)

№	ԴԱՍԻ ՎԵՐՆԱԳԻՐԸ		ԴԱՍԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	ԴԱՍԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ	ԳՐՔԻ ԷՋԸ	ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ			ԺԱՄԿԵՏԸ
						ԸՆԴ	ՏԵՍ	ԳՈՐԾ	
ԹԵՄԱ 1		Հայաստանը XI-XIV դդ.							
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել՝ - XI-XIV դդ. Հայոց քաղաքակրթության պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ -XI-XIV դդ հայոց քաղաքակրթության զարգացման ընթացքը հետազոտելու, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունները, դրանց արդյունքներն ու հետևանքները համեմատելու, վերլուծելու հմտություններ, XI-XIV դդ. կարևոր ձեռքբերումները գնահատելու, բացթողումները բացահայտելու և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ:							
		ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ		1. Նկարագրի XI-XIV դդ. տարածաշրջանում հաստատված աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, ներկայացնի հայ ժողովրդի պատմական զարգացման ընթացքի վրա մեծ ազդեցություն ունեցած գործընթացները: 2. Ներկայացնի և համեմատի XI-XIV դդ. հայոց պատմության առանցքային դրվագները. կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքներն ու հետևանքները: 3. Նկարագրի XI-XIV դդ տնտեսական կյանքը, հասարակական հարաբերությունները, բնակչության առօրյա կյանքն ու կենցաղը, համեմատի նախորդ ժամանակաշրջանների իրողությունների հետ:					
1	Պատմությունը տարեթվերով և տարեթվերից դուրս			Ժամանակագրության վերհիշում		3-4	1	1	
2	Ինչպես աշխատել այս դասագրքով		Ծանոթանալ դասագրքով աշխատելու պայմաններին:		5-8	1	1		
3	Իրադրությունը տարածաշրջանում և Հայաստանում Անիի թագավորության անկումից հետո: Հայկական թագավորությունները և իշխանությունները:		Նկարագրի XI-XIV դդ. տարածաշրջանում հաստատված աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, ներկայացնի հայ ժողովրդի պատմական զարգացման ընթացքի վրա մեծ ազդեցություն ունեցած գործընթացները:	Ներկայացնում է XI-XIV դդ. տարածաշրջանում հաստատված աշխարհաքաղաքական իրադրությունը, և հայ ժողովրդի պատմական զարգացման ընթացքի վրա մեծ ազդեցություն ունեցած գործընթացները:	10-11	1	1		
4	Իրադրությունը տարածաշրջանում և Հայաստանում Անիի թագավորության անկումից հետո: Հայկական թագավորությունները և իշխանությունները:		Ներկայացնի և համեմատի XI-XIV դդ. հայոց պատմության առանցքային դրվագները. կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքներն ու հետևանքները:	Ներկայացնում և համեմատում է XI-XIV դդ. հայոց պատմության առանցքային դրվագները. կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծում դրանց արդյունքներն ու հետևանքները:	11	1	1		
5	Թյուրք-սելջուկները և Հայաստանը: Չանգվածային արտագաղթը		Ներկայացնի սելջուկների արշավանքների հետևանքները և մեկնաբանի թե ինչ գործոններ են ազդել հայության արտագաղթին:	Ներկայացնում է սելջուկների արշավանքների հետևանքները և մեկնաբանում՝ թե ինչ գործոններ են ազդել հայության արտագաղթին:	11-12	1	1		
6	Թյուրք-սելջուկները և Հայաստանը: Չանգվածային արտագաղթը:		Գնահատի և ընդհանրացնի սելջուկ թուրքերի աստիճանաբար Հայաստանում վերաբնակվելու վտանգավորությունը: Բացահայտի և մեկնաբանի XI-XIV դդ. հայ ժողովրդի ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները:	Կարողանում է վերլուծել սելջուկ թուրքերի աստիճանաբար Հայաստանում վերաբնակվելու վտանգավորությունը:	12	1	1		
7	Հայաստանը Չաքարյանների օրոք:		Գնահատի Չաքարյանների դերը Հայաստանի հյուսիսարևելյան շրջանների ազատագրման և իշխանապետության ստեղծման գործում, քննարկի ընդհանուր թշնամու դեմ միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու	Գնահատում է Չաքարյանների դերը Հայաստանի հյուսիսարևելյան շրջանների ազատագրման և իշխանապետության ստեղծման գործում, քննարկում ընդհանուր թշնամու դեմ միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու	14-15	1	1		

		գործունեության արդյունքների վերաբերյալ: 5. Բացատրի պետության ստեղծման ներքին և արտաքին նախադրյալները: 6. Վերլուծի համաշխարհային և տարածաշրջանային պատմական մի շարք գործընթացների ազդեցությունը Կիլիկյան պետության հիմնադրման, հզորացման և անկման գործընթացներում, կատարի եզրահանգումներ: 7. Մեկնաբանի XI-XIV դարերում Կիլիկյան պետությանը և հասարակության միասնականությանը, հոգևոր ինքնուրույնությանն ու ազգային ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները և դրանց դիմագրավելու քայլերը, կատարի եզրահանգումներ: 8. Գնահատի և արժևորի Կիլիկյան Հայաստանի քաղաքակրթական ձեռքբերումները: 9. Հետազոտի Կիլիկյան Հայաստանի պատմաճարտարապետական որևէ հուշարձան, առաջարկի տվյալ հուշարձանը աշխարհին հանրաճանաչ դարձնելու լուծումներ: 10. Արժևորի պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:						
16	Հայկական պետականության առաջացումն ու ամրապնդումը Կիլիկիայում:	Ներկայացնի հայկական պետականության առաջացման ու ամրապնդման նախադրյալները:	Ներկայացնում է հայկական պետականության առաջացման ու ամրապնդման նախադրյալները:	25	1	1		
17	Հայկական իշխանությունների առաջացումը Կիլիկիայում	Բնութագրի Կիլիկյան Հայաստանի նշանավոր գործիչների՝ պետության ամրապնդմանն ու հզորացմանն ուղղված ձեռնարկումները, կարծիք հայտնի նրանց գործունեության արդյունքների վերաբերյալ:	Բնութագրում է Կիլիկյան Հայաստանի նշանավոր գործիչների՝ պետության ամրապնդմանն ու հզորացմանն ուղղված ձեռնարկումները, կարծիք հայտնում նրանց գործունեության վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնում հայկական իշխանությունների առաջացման նախադրյալները:	26	1	1		
18	Ռուբինյան իշխանության առաջացումը Կիլիկիայում	Ներկայացնի Ռուբեն 1-ի վարած քաղաքականությունը և իշխանության ստեղծման նախադրյալները:	Գնահատում և արժևորում է Ռուբեն 1-ի վարած արտաքին և ներքին քաղաքականությունն ու իշխանության ստեղծման կարևորությունը:	27	1	1		
19	Պայքար Դաշտային Կիլիկիայի համար: Ռուբինյան իշխանապետության վերականգնումն ու ամրապնդումը:	Մեկնաբանի XI-XIV դարերում Կիլիկյան պետությանը և հասարակության միասնականությանը, հոգևոր ինքնուրույնությանն ու ազգային ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները և դրանց դիմագրավելու քայլերը, կատարի եզրահանգումներ:	Մեկնաբանում է XI-XIV դարերում Կիլիկյան պետությանը և հասարակության միասնականությանը, հոգևոր ինքնուրույնությանն ու ազգային ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները և դրանց դիմագրավելու քայլերը, կատարում եզրահանգումներ:	27-28	1	1		
20	Ամփոփում 3. (պաստառ, սահիկաշար)	Գրավոր աշխատանքի միջոցով ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները	Գրավոր աշխատանքի միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
21	Էսսե	Աշակերտների մոտ ձևավորել էսսե գրելու հիմնական հմտություններ. թեմայի վերլուծություն, մտքերի կառուցվածքային շարադրում, փաստարկում և լեզվական ճիշտ ձևակերպում:	Կարողանում է գրել էսսե՝ պահպանելով էսսեի կառուցվածքը:		1	1		
22	Կիլիկիայի հայկական թագավորության հռչակումը	Վերլուծի համաշխարհային և տարածաշրջանային պատմական մի շարք գործընթացների ազդեցությունը Կիլիկիայի հայկական թագավորության հիմնադրման,	Վերլուծում է համաշխարհային և տարածաշրջանային պատմական մի շարք գործընթացների ազդեցությունը Կիլիկիայի հայկական թագավորության հիմնադրման,	30-31	1	1		

ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել - X-XIV դդ. հայկական մշակույթի զարգացման ընթացքի, ձեռքբերումների, մշակութային նշանավոր գործիչների և ստեղծագործությունների վերաբերյալ գիտելիքներ, - X-XIV դդ. մշակույթի զարգացման նախադրյալները, պայմանները, օրինաչափությունները, ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները համեմատելու և ձեռքբերումները գնահատելու հմտություններ, - մշակութային ժառանգության պահպանման, զարգացման և հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությւ յան գիտակցություն:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱԴՅՈՒՆՔԸ		1. Ներկայացնի X-XIV դդ. հայկական մշակույթի զարգացման հիմնական առանձնահատկությունները, ընթացքը, ուղղությունները, բնագավառները, ձեռքբերումները: 2. Ճանաչի X-XIV դդ. ազգային-մշակութային ակնառու գործիչների և ստեղծագործություններ: 3. Վերլուծի և գնահատի նշանավոր ուսումնագիտական կենտրոնների դերն ու ազդեցությունը հայ մշակութային, քաղաքական, հասարակական կյանքում: 4. Գնահատի Հայոց եկեղեցու դերը X-XIV դդ հայկական մշակույթի զարգացման գործում: 5. Արժևորի X-XIV դդ. հայկական մշակույթի ձեռքբերումները հայոց և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում: 6. Գիտակցի մշակութային արժեքները պահպանելու, զարգացնելու, հաջորդ սերունդներին փոխանցելու և հանրահռչակելու անհրաժեշտությունը: 7. Հետազոտի իր համայնքի կամ տարածաշրջանի X-XIV դարերի պատմաճարտարապետական որևէ հուշարձան, փորձի կապեր գտնել հուշարձանի և տարածաշրջանի կամ համայնքի միջև:						
31	Հայկական մշակույթի վերելքի նախադրյալները XI-XIV դդ.:	Ներկայացնի X-XIV դդ. հայկական մշակույթի զարգացման հիմնական առանձնահատկությունները, ընթացքը, ուղղությունները, բնագավառները, ձեռքբերումները:	Ներկայացնում է X-XIV դդ. հայկական մշակույթի զարգացման հիմնական առանձնահատկությունները, ընթացքը, ուղղությունները, բնագավառները, ձեռքբերումները:	45-46	1	1		
32	Հայկական մշակույթի վերելքի նախադրյալները XI-XIV դդ.:	Ներկայացնի XI-XIV դդ. մշակույթի զարգացման նախադրյալները, պայմանները, օրինաչափությունները, ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները համեմատելու և ձեռքբերումները գնահատելու հմտություններ,	Ներկայացնում է XI-XIV դդ. մշակույթի զարգացման նախադրյալները, պայմանները, օրինաչափությունները, ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները համեմատելու և ձեռքբերումները գնահատելու հմտությունները:	46-47	1	1		
33	Կրթությունը Կիլիկյան Հայաստանում	Վերլուծի և գնահատի Կիլիկյան Հայաստանի նշանավոր ուսումնագիտական կենտրոնների դերն ու ազդեցությունը հայ մշակութային, քաղաքական, հասարակական կյանքում:	Վերլուծում և գնահատում է Կիլիկյան Հայաստանի նշանավոր ուսումնագիտական կենտրոնների դերն ու ազդեցությունը հայ մշակութային, քաղաքական, հասարակական կյանքում	47-48	1	1		
34	Հայ պատմագրությունը	Ներկայացնի Կիլիկյան Հայաստանի պատմագրության ակնառու ներկայացուցիչներին և նրանց դերը հայոց պատմության համատեքստում:	Ներկայացնում է Կիլիկյան Հայաստանի պատմագրության ակնառու ներկայացուցիչներին և նրանց դերը հայոց պատմության համատեքստում:	49-50	1	1		
35	Ամփոփում 5. (ռեֆերատ)	Պատրաստել ռեֆրատ մշակութային գործիչներից որևէ մեկի մասին:	Ուսումնասիրում և ներկայացնում է ռեֆերատ մշակութային գործիչների ծավալած գործունեության մասին:		1		1	
36	Փիլիսոփայությունը	Արժևորի փիլիսոփայության ձեռքբերումները հայոց և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում:	Արժևորում է փիլիսոփայության ձեռքբերումները հայոց և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում:	50	1	1		
37	Իրավագիտությունն	Արժևորի իրավագիտության ձեռքբերումները հայոց և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում:	Արժևորում է իրավագիտության ձեռքբերումները հայոց և համաշխարհային մշակույթի համատեքստում:	50-51	1	1		
38	Բնական գիտություններ	Ներկայացնի Կիլիկյան Հայաստանի բնական գիտության ոլորտի	Ներկայացնում է Կիլիկյան Հայաստանի բնական գիտության	51	1	1		

		7. Բացահայտի և մեկնաբանի XVIII դարում հայ ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները: 8. Համեմատի Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը, գործիչների առաջադիմական գաղափարները, աշխատությունները, արտահայտի դիրքորոշում և տեսակետ դրանց վերաբերյալ, փորձի կազմել ծրագիր: 9. Գնահատի պետության բացակայության պայմաններում Հայոց եկեղեցու ազգապահպան ձեռնարկումները և ներդրումը ազատագրական պայքարում: 10. Արժևորի XVIII դ. ազատագրական պայքարի արդյունքները՝ կարևորելով դրված նպատակների իրականացման գործում միասնական և փոխհամաձայնեցված պայքարի նշանակությունը:							
46	Իրադրությունը Հայաստանում XV դարում:		Նկարագրի տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը և Հայաստանի ներքին ու արտաքին դրությունը 15-րդ դարում:	Նկարագրում է տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը և Հայաստանի ներքին ու արտաքին դրությունը 15-րդ դարում:	61-62	1	1		
47	Կաթողիկոսական աթոռի վերահաստատումը Մբ Էջմիածնում: Հայոց եկեղեցու նվիրապետական աթոռները:		Գնահատի պետության բացակայության պայմաններում Հայոց եկեղեցու ազգապահպան ձեռնարկումները և ներդրումը ազատագրական պայքարում:	Գնահատում է պետության բացակայության պայմաններում Հայոց եկեղեցու ազգապահպան ձեռնարկումները և ներդրումը ազատագրական պայքարում:	62-63	1	1		
48	Կաթողիկոսական աթոռի վերահաստատումը Մբ Էջմիածնում: Հայոց եկեղեցու նվիրապետական աթոռները:		Բացահայտի և մեկնաբանի տվյալ ժամանակաշրջանում հայ ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները:	Բացահայտում և մեկնաբանում է տվյալ ժամանակաշրջանում հայ ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները:	64	1	1		
49	Թուրք-պարսկական պատերազմները XVI-XVII դդ. և Հայաստանը:		Ներկայացնի հայ-թուրքական և հայ պարսկական պատերազմների սկսման պատճառներն ու հետևանքները:	Ներկայացնում է հայ-թուրքական և հայ պարսկական պատերազմների սկսման պատճառներն ու հետևանքները:	64-65	1	1		
50	Ամփոփում 8. (ռեֆերատ)		Գիտելիքի ստուգում	Վեր է լուծում և համեմատում արդյունքները:		1		1	
51	Ամասիայի հաշտությունից մինչև Զուհաբի հաշտություն		Ներկայացնի և մեկնաբանի Ամասիայի և Զուհաբի հաշտության պայմանագրի կետերն ու դրանց պատմական կարևորությունը:	Ներկայացնում և մեկնաբանում է Ամասիայի և Զուհաբի հաշտության պայմանագրի կետերն ու դրանց պատմական կարևորությունը:	65-66	1	1		
52	Միասնական պետության վերականգնմանն ուղղված առաջին ձեռնարկումները:		Արժևորի XVIII դ. ազատագրական պայքարի արդյունքները՝ կարևորելով դրված նպատակների իրականացման գործում միասնական և փոխհամաձայնեցված պայքարի նշանակությունը:	Արժևորում է XVIII դ. ազատագրական պայքարի արդյունքները՝ կարևորելով դրված նպատակների իրականացման գործում միասնական և փոխհամաձայնեցված պայքարի նշանակությունը:	66	1	1		
53	Հայ ազատագրական շարժման նոր փուլը գաղտնի խորհրդածոդովները:		Ներկայացնի հայ ազատագրական շարժման նոր փուլում հրավիրված խորհրդածոդովները:	Ներկայացնում է հայ ազատագրական շարժման նոր փուլում հրավիրված խորհրդածոդովները:	66	1	1		
54	Հայ ազատագրական շարժման նոր փուլը գաղտնի խորհրդածոդովները:		Ներկայացնի և գնահատի գաղտնի խորհրդածոդովները և դրանց հրավիրման անհրաժեշտությունը	Ներկայացնում և գնահատում է գաղտնի խորհրդածոդովները և դրանց հրավիրման անհրաժեշտությունը	66	1	1		
55	Ամփոփում 9. (Խմբային աշխատանք)		Ամփոփել անցած նյութը, կատարել գիտելիքի ստուգում՝ հանձնարարված թեմաներից:	Կարողանում է պատասխանել տրվող հարցերին և ունի համապատասխան գիտելիքներ (կրկնություն հանձնարարված թեմաներ շուրջ)		1		1	
ԹԵՄԱ 5		Պետական անկախության վերականգնման համար պայքարը XVIII դարում/ծրագրեր, խոստումներ, ազատագրական շարժումներ / 12 ժամ/							
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել՝ 18-րդ դարի հայոց քաղաքակրթության պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ, • 18-րդ դարի. Հայկական հարցի միջազգայնացման գործընթացը հետազոտելու, Հայաստանի ազատագրության և պետության վերականգնման նպատակով իրականացված							

		ձեռնարկումները համեմատելու, դրանց արդյունքներն ու հետևանքները վերլուծելու հմտություններ: 18-րդ դարի. կարևոր դեպքերը, իրադարձությունները, ձեռքբերումները գնահատելու, բացթողումները բացահայտելու և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱԴՅՈՒՆՔԸ		1. Նկարագրի տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը և Հայաստանի ներքին ու արտաքին դրությունը XVIII դարում: 2. Ներկայացնի և համեմատի XVIII դարի ազատագրական պայքարի առանցքային դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքներն ու հետևանքները: 3. Նկարագրի արևելահայերի, արևմտահայերի և գաղութահայության սոցիալ-տնտեսական կյանքը, հասարակական հարաբերությունները, առօրյա կյանքն ու կենցաղը, բացահայտի ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները: 4. Նկարագրի հայ առևտրական կապիտալի ձևավորման պայմանները, կենտրոնները, համաշխարհային առևտրի ու տնտեսության մեջ նրա ներգրավածությունը: 5. Բնութագրի և համեմատի XVIII դարի ակնառու գործիչների գործունեությունը: 6. Բացատրի հարաբերությունները հարևան և աշխարհի երկրների, ժողովուրդների հետ, ուրվագծի հարաբերությունների և պատմական զարգացումների այլըստրանքային տարբերակներ: 7. Բացահայտի և մեկնաբանի XVIII դարում հայ ինքնությանը սպառնացող մարտահրավերները: 8. Համեմատի Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը, գործիչների առաջադիմական գաղափարները, աշխատությունները, արտահայտի դիրքորոշում և տեսակետ դրանց վերաբերյալ, փորձի կազմել ծրագիր: 9. Գնահատի Հայոց եկեղեցու ներդրումը ազատագրական պայքարում: 10. Արժևորի XVIII դ. ազատագրական պայքարի արդյունքները՝ կարևորելով դրված նպատակների իրականացման գործում միասնական և փոխհամաձայնեցված պայքարի նշանակությունը: 11. Գնահատի Արցախի և Սյունիքի ազատագրական պայքարի արդյունքներն ու նշանակությունը, արժևորի պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:						
56	Հայաստանի արտաքին և ներքին դրությունը XVIIIդ. սկզբին	Նկարագրի տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը և Հայաստանի ներքին ու արտաքին դրությունը XVIII դարում:	Նկարագրում է տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը և Հայաստանի ներքին ու արտաքին դրությունը XVIII դարում:	70	1	1		
57	Խնդագրերից անցում ծրագրերի. Իսրայել Օրի	Ներկայացնի խնդագրերն ու ծրագրերը, Իսրայել Օրու գործունեությունը:	Ներկայացնում է խնդագրերն ու ծրագրերը, Իսրայել Օրու գործունեությունը:	71-72	1	1		
58	Ազատագրական պայքարն Արցախում	Ներկայացնի Արցախի ազատագրական պայքարի առանցքային դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքներն ու հետևանքները:	Ներկայացնում է Արցախի ազատագրական պայքարի առանցքային դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքներն ու հետևանքները:	72-73	1	1		
59	Ազատագրական պայքարն Սյունիքում	Գնահատի Արցախի և Սյունիքի ազատագրական պայքարի արդյունքներն ու նշանակությունը, արժևորի պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:	Գնահատում է Արցախի և Սյունիքի ազատագրական պայքարի արդյունքներն ու նշանակությունը, արժևորում պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը:	73-74	1	1		
60	Ամփոփում 10.Կրկնություն (Գործնական աշխատանք)	Այս գլխից դուրս բերել բոլոր տարեթվերը և ստեղծել «Տարեգրություն»: Ձևտեղել այն պաստառի վրա և նկարագրողել:	Կարողանում է հանձնարարված թեմաները ներկայացնել չափորոշային պահանջներին համապատասխան: Արտահայտում է սեփական կարծիքը,կարողանում է բանավոր արտահայտել մտքերը,վեր է լուծում իրադարձություններն ու փաստերը:		1		1	
61	Հայ ազատագրական պայքարը XVIII դարի երկրորդ կեսին: Խամսայի մեկիքություն:	Արժևորի XVIII դ. ազատագրական պայքարի արդյունքները՝ կարևորելով դրված նպատակների իրականացման	Արժևորում է XVIII դ. ազատագրական պայքարի արդյունքները՝ կարևորելով դրված	75	1	1		

		գործում միասնական և փոխհամաձայնեցված պայքարի նշանակությունը: Գնահատի Հայոց եկեղեցու ներդրումը ազատագրական պայքարում:	նպատակների իրականացման գործում միասնական և փոխհամաձայնեցված պայքարի նշանակությունը: Գնահատում է Հայոց եկեղեցու ներդրումը ազատագրական պայքարում:					
62	Ամփոփում 11. (Քարտային աշխատանք)	Գրավոր աշխատանքի միջոցով ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները:	Գրավոր աշխատանքի միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
63	Էսսե	Աշակերտներին սովորեցնել մեկնաբանել պատմական իրադարձության պատճառահետևանքային կապերը:	Աշակերտը կարողանում է բացատրել տվյալ իրադարձության հիմնական պատճառներն ու հետևանքները:		1	1		
64	Հայ վաճառականությունը և հայ առևտրական կապիտալի խնդիրը: Հովսեփ Էմին:	Նկարագրի արևելահայերի, արևմտահայերի և գաղութահայության սոցիալ-տնտեսական կյանքը, հասարակական հարաբերությունները, առօրյա կյանքն ու կենցաղը, բացահայտի ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները: Նկարագրի հայ առևտրական կապիտալի ձևավորման պայմանները, կենտրոնները, համաշխարհային առևտրի ու տնտեսության մեջ նրա ներգրավվածությունը:	Նկարագրում է արևելահայերի, արևմտահայերի և գաղութահայության սոցիալ-տնտեսական կյանքը, հասարակական հարաբերությունները, առօրյա կյանքն ու կենցաղը, բացահայտի ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները: Նկարագրում հայ առևտրական կապիտալի ձևավորման պայմանները, կենտրոնները, համաշխարհային առևտրի ու տնտեսության մեջ նրա ներգրավվածությունը:	76-77	1	1		
65	Մադրասի խմբակը	Ներկայացնի և գնահատի Մադրասի հայրենասիրական խմբակի ստեղծման անհրաժեշտությունն ու պատմական կարևորությունը:	Ներկայացնում է գնահատում է Մադրասի հայրենասիրական խմբակի ստեղծման անհրաժեշտությունն ու պատմական կարևորությունը:	77-78	1	1		
66	Հայաստանի ազատագրության ռուսահայ և հնդկահայ ծրագրերը:	Համեմատի Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը, գործիչների առաջադիմական գաղափարները, աշխատությունները, արտահայտի դիրքորոշում և տեսակետ դրանց վերաբերյալ, փորձի կազմել ծրագիր:	Համեմատում է Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը, գործիչների առաջադիմական գաղափարները, աշխատությունները, արտահայտի դիրքորոշում և տեսակետ դրանց վերաբերյալ, ինքնուրույն կազմում է ծրագրեր:		1	1		
67	Կրկնություն-Քննարկում	Ամփոփել թեմայի անցած նյութերը: Նպաստել աշակերտների ինքնուրույն, խմբային աշխատելու կարողությունների և հմտությունների զարգացմանը: Զարգացնել վերլուծելու, մտածելու կարողություն:	Կարողանում է հանձնարարված թեմաները ներկայացնել չափորոշչային պահանջներին համապատասխան: Արտահայտում է սեփական կարծիքը, կարողանում է բանավոր արտահայտել մտքերը, վեր է լուծում իրադարձություններն ու փաստերը:	78-79	1	1		
68	Ամփոփում 12. (Պաստառ)	Տեղեկություններ հավաքել «Հյուսիսային» և «Հարավային»	Գիտի«Հյուսիսային» և «Հարավային» ծրագրերի մասին: Պաստառի		1		1	

		ծրագրերի մասին: Ստեղծել պաստառ, օրինակներով ցույց տալ, թե ինչ տարբերություններ և նմանություններ ունեն դրանք:	միջոցով ներկայացրել է, թե ինչ տարբերություններ և նմանություններ ունեն դրանք:					
Թեմա 6		Հայաստանը կայսրությունների մրցակցության կիզակետում XIX դար /18 ժամ/						
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել՝ - XIX դ. հայոց քաղաքակրթության պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ, - XIX դ. Հայկական հարցի միջազգայնացման գործընթացը հետազոտելու, Հայաստանի ազատագրության և պետության վերականգնման նպատակով իրականացված ձեռնարկումները համեմատելու, դրանց արդյունքներն ու հետևանքները վերլուծելու հմտություններ, - XIX դ. կարևոր դեպքերը, իրադարձությունները, ձեռքբերումները գնահատելու, բացթողումները բացահայտելու և ընդհանրացումներ անելու հմտություններ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՄԴՈՒՆՔԸ		1. Նկարագրի տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը և Հայաստանի ներքին ու արտաքին դրությունը XIX դարում: 2. Ներկայացնի և համեմատի XIX դարի ազատագրական պայքարի առանցքային փուլերը, դրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները: 3. Նկարագրի արևելահայերի և արևմտահայերի սոցիալ-տնտեսական կյանքը, հասարակական հարաբերությունները, առօրյա կյանքն ու կենցաղը, բացահայտի ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները: 4. Բնութագրի և համեմատի XIX դարի ակնառու գործիչների գործունեությունը: 5. Բացատրի հարաբերությունները հարևան և աշխարհի երկրների, ժողովուրդների հետ, ուրվագծի հարաբերությունների և պատմական զարգացումների այլընտրանքային տարբերակներ: 6. Ներկայացնի և մեկնաբանի Հայկական հարցի միջազգայնացման գործընթացը. լուծման ուղղությամբ իրականացված ձեռնարկումները, դրանց արդյունքները, փորձի առաջարկել տվյալ ժամանակաշրջանում Հայկական հարցի լուծման տարբերակներ: 7. Ներկայացնի և բացատրի XIX դարի երկրորդ կեսին հայ հասարակական-քաղաքական կյանքում տեղի ունեցած փոփոխությունները. համեմատի խմբակների և կուսակցությունների նպատակները, ծրագրերը, գործունեությունը, արդյունքները: 8. Բացատրի ֆիդայական շարժման առաջացման պատճառները, էությունը, նշանավոր ֆիդայապետերի գործունեությունը, կապեր գտնի և համեմատի Արցախյան ազատամարտի հերոսների հետ: 9. Գնահատի ֆիդայական շարժման և Զեյթունի 1862 թ. հերոսամարտի դերն ու նշանակությունը հայոց ազատագրական պայքարի պատմության մեջ: 10. Արժևորի միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու կարևորությունը, պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը						
69	Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին	Նկարագրի տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը և Հայաստանի ներքին ու արտաքին դրությունը XIX դարում:	Նկարագրում է տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը և Հայաստանի ներքին ու արտաքին դրությունը XIX դարում:	82	1	1		
70	1804-1813թթ և 1826-1828թթ ռուս-իրանական պատերազմ	Ներկայացնի և համեմատի ռուս-իրանական պատերազմի առանցքային փուլերը, դրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները:	Ներկայացնում և համեմատում է ռուս-իրանական պատերազմի առանցքային փուլերը, դրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները:	82-83	1	1		
71	Հայաստանի ինքնավարության նախագիծը: Հայկական մարզ:	Արժևորի միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու կարևորությունը, պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը	Արժևորում է միասնական և փոխհամաձայնեցված գործելու կարևորությունը, պատմական փորձի, ձեռքբերումների յուրացման ու հաջորդ սերունդներին փոխանցման անհրաժեշտությունը	84	1	1		
72	Ցարիզմի վարած քաղաքականությունը: 1836թ. եկեղեցական կանոնադրությունը:	Ներկայացնել ցարիզմի վարած քաղաքականությունն և դրանց հետևանքները:	Ներկայացնում է ցարիզմի վարած քաղաքականությունն և դրանց հետևանքները:	84-85	1	1		
73	Ամփոփում 13. (հարց ու պատասխան)	Գրավոր աշխատանքի միջոցով ամփոփել ուսումնասիրված թեմաների	Գրավոր աշխատանքի միջոցով գնահատել աշակերտների	85	1		1	

		բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները:	գիտելիքները:					
74	Արևմտյան Հայաստանը և հայկական հարցի միջազգայնացումը: 1806-1812թթ և 1828-1829թթ ռուս-օսմանյան պատերազմը:	Ներկայացնի ռուս-օսմանյան պատերազմի առանցքային փուլերը, դրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները:	Ներկայացնում է ռուս-օսմանյան պատերազմի առանցքային փուլերը, դրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները:	86-87	1	1		
75	Արևմտյան Հայաստանը Թանգիմաթի ժամանակաշրջանում:	Ներկայացնի Արևմտյան Հայաստանի դրությունը Թանգիմաթի ժամանակաշրջանում:	Ներկայացնում է Արևմտյան Հայաստանի դրությունը Թանգիմաթի ժամանակաշրջանում:	87	1	1		
76	1877-1878թթ. ռուս-օսմանյան պատերազմները:	Ներկայացնի և համեմատի ռուս-օսմանյան պատերազմի առանցքային փուլերը, դրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները:	Ներկայացնում և համեմատում է ռուս-օսմանյան պատերազմի առանցքային փուլերը, դրանցից յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունները, դրվագները, կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքները, հետևանքները:	87-88	1	1		
77	Բեռլինի վեհաժողով և Հայկական հարցի միջազգայնացումը:	Ներկայացնի և մեկնաբանի Հայկական հարցի միջազգայնացման գործընթացը. լուծման ուղղությամբ իրականացված ձեռնարկումները, դրանց արդյունքները, փորձի առաջարկել տվյալ ժամանակաշրջանում Հայկական հարցի լուծման տարբերակներ:	Ներկայացնում և մեկնաբանում է Հայկական հարցի միջազգայնացման գործընթացը. լուծման ուղղությամբ իրականացված ձեռնարկումները, դրանց արդյունքները, փորձի առաջարկել տվյալ ժամանակաշրջանում Հայկական հարցի լուծման տարբերակներ:	89-90	1	1		
78	Ամփոփում 14. (հարց ու պատասխան)	Ամփոփել և ամրապնդել հանձնարարված թեմաների մասին գիտելիքները:	Վերհանել բացթողումները:		1	1		
79	Հայ հասարակական-քաղաքական հոսանքները, շարժումներն ու կուսակցությունները: Արևմտահայ ազգային սահմանադրությունը:	Ներկայացնի և բացատրի XIX դարի երկրորդ կեսին հայ հասարակական-քաղաքական կյանքում տեղի ունեցած փոփոխությունները. համեմատի խմբակների և կուսակցությունների նպատակները, ծրագրերը, գործունեությունը, արդյունքները:	Ներկայացնում և բացատրում է XIX դարի երկրորդ կեսին հայ հասարակական-քաղաքական կյանքում տեղի ունեցած փոփոխությունները. համեմատում խմբակների և կուսակցությունների նպատակները, ծրագրերը, գործունեությունը, արդյունքները:	91	1	1		
80	Հայ հասարակական միտքը	Ներկայացնի 19-րդ դարի հայ հասարակական միտքն ու դրա կարևորությունը:	Ներկայացնում է 19-րդ դարի հայ հասարակական միտքն ու դրա կարևորությունը:	91-92	1	1		
81	Հայ հասարակական խմբակներն ու կազմակերպությունները:	Համեմատի խմբակների և կուսակցությունների նպատակները, ծրագրերը, գործունեությունը, արդյունքները:	Համեմատում է խմբակների և կուսակցությունների նպատակները, ծրագրերը, գործունեությունը, արդյունքները:	92-93	1	1		
82	Հայդուկային (ֆիդայական) շարժումը:	Բացատրի ֆիդայական շարժման առաջացման պատճառները, էությունը, նշանավոր ֆիդայապետերի	Բացատրում է ֆիդայական շարժման առաջացման պատճառները, էությունը, նշանավոր	93	1	1		

		կապեր գտնել հուշարձանի և տարածաշրջանի կամ համայնքի միջև:						
87	Հայկական գաղթօջախները: Իրանի հայկական գաղթօջախները:	Ներկայացնի գաղութահայ հիմնական կենտրոնները, բացատրի հայկական գաղթավայրերի ձևավորման պատճառները, տարբեր գաղթավայրերի զարգացման առանձնահատկությունները:	Ներկայացնում է գաղութահայ հիմնական կենտրոնները, բացատրում հայկական գաղթավայրերի ձևավորման պատճառները, տարբեր գաղթավայրերի զարգացման առանձնահատկությունները:	98-99	1	1		
88	Հնդկաստանի, Ղրիմի և Լեհաստանի հայկական գաղթօջախները:	Ներկայացնի և համեմատի Ղրիմի, Լեհաստանի, Հնդկաստանի գաղութահայ պատմության առանցքային դրվագները. կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքներն ու հետևանքները:	Ներկայացնում և համեմատում է Ղրիմի, Լեհաստանի, Հնդկաստանի գաղութահայ պատմության առանցքային դրվագները. կարևոր փաստերը, երևույթները, իրադարձությունները, վերլուծի դրանց արդյունքներն ու հետևանքները:	99-100	1	1		
89	Դպրոցները և կրթական գործը:	Ճանաչի XV-XX դարասկիզբին ընկած ժամանակահատվածի ազգային-մշակութային ակնառու գործիչների և ստեղծագործությունները: 5. Համեմատի և վերլուծի մշակույթի զարգացման նախադրյալները, պայմանները, օրինաչափությունները, ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները: Թվարկի կրթական գործի զարգացման նախադրյալները:	Ճանաչում է XV-XX դարասկիզբին ընկած ժամանակահատվածի ազգային-մշակութային ակնառու գործիչների և ստեղծագործությունները: Համեմատում և վեր է լուծում մշակույթի զարգացման նախադրյալները, պայմանները, օրինաչափությունները, ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները: Թվարկում է կրթական գործի զարգացման նախադրյալները:	101	1	1		
90	Գիտության զարգացումը (բնական և հասարակական գիտություններ)	Ճանաչի XV-XX դարասկիզբն ընկած ժամանակահատվածի բնական և հումանիտար գիտության բնագավառների ակնառու գործիչների և ստեղծագործությունները:	Գիտի XV-XX դարասկիզբն ընկած ժամանակահատվածի բնական և հումանիտար գիտության բնագավառների ակնառու գործիչների և ստեղծագործությունները:	102	1	1		
91	Գրատպությունը: Հայ պարբերական մամուլի սկբնավորումը և զարգացումը:	Գնահատի գրատպության, հայ գրքի, մամուլի, կրթական նշանավոր հաստատությունների դերն ու նշանակությունը հայ մշակութային, քաղաքական, հասարակական կյանքում:	Գնահատում է գրատպության, հայ գրքի, մամուլի, կրթական նշանավոր հաստատությունների դերն ու նշանակությունը հայ մշակութային, քաղաքական, հասարակական կյանքում:	102-103	1	1		
92	Ամփոփում 16. (Ռեֆերատ)	Ամփոփել թեմայի անցած նյութերը: Նպաստել աշակերտների ինքնուրույն, խմբային աշխատելու կարողությունների և հմտությունների զարգացմանը: Զարգացնել վերլուծելու, մտածելու կարողություն:	Կարողանում է հանձնարարված թեմաները ներկայացնել չափորոշչային պահանջներին համապատասխան: Արտահայտում է սեփական կարծիքը, կարողանում է բանավոր արտահայտել մտքերը, վեր է լուծում իրադարձություններն ու փաստերը:		1		1	
93	Գրականություն	Ճանաչի XV-XX դարասկիզբն ընկած ժամանակահատվածի գրականության բնագավառի ակնառու գործիչների և	Գիտի XV-XX դարասկիզբն ընկած ժամանակահատվածի գրականության բնագավառի	103-104	1	1		

		ստեղծագործություններ:	ակնառու գործիչների և ստեղծագործություններ:					
94	Ճարտարապետություն	Հետագոտի իր համայնքի կամ տարածաշրջանի XV-XX դարասկիզբն ընկած ժամանակահատվածի պատմաճարտարապետական որևէ հուշարձան, փորձի կապեր գտնել հուշարձանի և տարածաշրջանի կամ համայնքի միջև:	Հետագոտել է իր համայնքի կամ տարածաշրջանի XV-XX դարասկիզբն ընկած ժամանակահատվածի պատմաճարտարապետական որևէ հուշարձան, կապեր գտել հուշարձանի և տարածաշրջանի կամ համայնքի միջև:	104	1	1		
95	Արվեստ	Համեմատի և վերլուծի մշակույթի զարգացման նախադրյալները, պայմանները, օրինաչափությունները, ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները:	Համեմատում և վերլուծում է մշակույթի զարգացման նախադրյալները, պայմանները, օրինաչափությունները, ընդհանրությունները, առանձնահատկությունները:	105-106	1	1		
96	Հայոց եկեղեցու դերը հայապահպանության և ազգային մշակույթի զարգացման պահպանման գործում:	Գնահատի Հայոց եկեղեցու դերը հայկական մշակույթի, հայագիտության և գիտության տարբեր ճյուղերի զարգացման ու ազգային մշակույթի պահպանման գործում:	Գնահատում է Հայոց եկեղեցու դերը հայկական մշակույթի, հայագիտության և գիտության տարբեր ճյուղերի զարգացման ու ազգային մշակույթի պահպանման գործում:	106-107	1	1		
97	Մխիթարյան միաբանության ավանդը հայ մշակույթում	Գնահատի Մխիթարյան միաբանության դերը հայկական մշակույթի, հայագիտության և գիտության տարբեր ճյուղերի զարգացման ու ազգային մշակույթի պահպանման գործում:	Գնահատում է Մխիթարյան միաբանության դերը հայկական մշակույթի, հայագիտության և գիտության տարբեր ճյուղերի զարգացման ու ազգային մշակույթի պահպանման գործում:	107-108	1	1		
98	Մխիթարյան միաբանության ավանդը հայ մշակույթում	Ներկայացի տվյալ ժամանակաշրջանի Մխիթարյան միաբանության կազմում գտնվող ներկայացուցիչների ձեռքբերումները, նշնավոր գործերը:	Ներկայացնում է Մխիթարյան միաբանության կազմում գտնվող ներկայացուցիչների ձեռքբերումները, նշնավոր գործերը:	107-108	1	1		
99	Ամփոփում 17. գրավոր աշխատանք (թեստ)	Գրավոր աշխատանքի միջոցով ամփոփել երկրորդ կիսամյակի ընթացքում ուսումնասիրված թեմաների բովանդակության յուրացումն ու ստացած գիտելիքները:	Գրավոր աշխատանքի միջոցով գնահատել աշակերտների գիտելիքները:		1		1	
100	Հետադարձ կապ	Քննարկել թեմատիկ գրավոր աշխանքի արդյունքները	Ծանոթ են թերություններին և անհասկանալի հարցերին:		1	1		
101	Ամփոփիչ կրկնություն (Խմբային աշխատանք)	Գլուխ 7-ի ամփոփում:	Կարողանում է հանձնարարված թեմաները ներկայացնել չափորոշչային պահանջներին համապատասխան: Արտահայտում է սեփական կարծիքը,կարողանում է բանավոր արտահայտել մտքերը,վեր է լուծում իրադարձություններն ու փաստերը:		1	1		
102	Դասընթացի կրկնություն	Կատարել տարվա ընթացքում անցած թեմաների ամփոփում: Պարզել ստացած գիտելիքների, ձևավորված հմտությունների ու կարողությունների	Կատարում է տարվա ընթացքում անցած թեմաների ամփոփում:Ցույց է տալիս ստացած գիտելիքների, ձևավորված հմտությունների ու		1	1		

		հնարավորությունները:	կարողությունների հնարավորությունները:					
ԸՆԴԱՄԵՆԸ					102	86	16	